

**OCSKAY LÁSZLÓ (DOKY):
AZ AGY FORMÁZÁSA
2014. április 30. – május 23.**

„Mint amorf szobor-csoportok, metaszerkezetek, fiktív lombikok vagy gondolatátalakító gyár-romok örökké kíváncsi boncmestere: áttetsző talárban, szakavatottan áll az orvos – és a nézőkkel elnézően (kissé – kissé? – szó-rakozottan): saját-készítésű, nikkelezetten csillogó, majd opálosan tompuló (ismeretlen) műszert /artistic-mechanistic/ simogat...” – írtam, illetve gondoltam hasonlóakat egykoron, egy borgesi eszmeftuttatás kapcsán Ocskay László (Doky), alias Ulumaj-professzor látomásos szerkezeteit elemezve: s mindezt (akkoron) egy önkéntes-vizionárius agy finommechanikája szimultán kivételések által le is exponálta... – Az exponálás, a szimultán boncolgatás, a kivételés folytatódik!

* Cerebrum – Corpus callosum: az agy két féltékéje közötti csatornában lévő, azokat összekötő masszív fehérállomány, ami több mint 200 millió axonnyúlvánnyal rendelkező idegnyaláb, mely nyaláboknak egy része – elméleti tükröződések által – a néző szembogarába mászik, részecskéibe hatol, retinájába hág...

(A bőr alatti fénytől áttetszik, serceg egy koponya, melyben ott dereng, és már-már fölsejlik az egyed agya*... Feslett-foszlott, kérgeire bomlott bőr-lebernyeg, kőzet-ráncos „Mag”, ökölnyi mag, réteges cafat...) –

/Ó, vastag csontréteggel átölelt agy-gerincvelői folyadékban lebegő gondolatok, ó, hártlyák mögötti vérkeringések, neurotoxinok: rejtőzködő, de aktív idegmérgek! – – Ó, ovális talamusz: agykérgi, érzékingerületi szerv-szelet, ó, nyúltvelő (medulla oblongata), te szívdobogtató-lélegeztető! – –

Cerebrális parézis és belbecs-csakra kinézis: mászott és furakodott be egy (ezennel levédett) kifejezés az egyik elme-rekeszbe, mint szú a kerges járatokba, vagy mint írószer az írói vénába, mielőtt egy újabb eszméletvesztés bekövetkezett... = A mozgás sebessége függ a stimulus erősségétől... Orthokinézis. „Példa”: a szellem-bogár mozgása függ a hőmérséklettől. Amikor nő a páratartalom, akkor a bogár (a szellem) mozgása lassul, majd egy határnál (a Határnál) mozdulatlan marad... – –

A vázlat (mint homályos göztengerbe merülő, áttetsző váza): egy ismeretlen szoba éjrétegeiben lebeg, tompán koppan, majd karcosan köhint, mert valaki éppen tapogtatja... – E szoba egy óriási, levágott fej, amely bal arcára zuhanva „fekszik”: a lakást szinte teljesen betöltve. A konyha felől, a dermedt ércsomók, beszáradt, vérmaradványos húsfoszlányok díszítette nyaki ajtó-táto(n)gáson át léphetünk a szoba-fejbe, a fej-szobába, ahol hasított, lógó, lengő bőrcafat-függönyöket félrehajtva haladhatunk... A heverő az agy helyén található (számítógéppel, könyvespolcokkal összenőve). Az agy tehát ágy. (Képlekeny etheri, nyugtalanító rémálmom-duzzasztó elméletthalmaz.) A sarokban, a fállal egybeépülő homlok és beszakadt orr alatt, a félre-nyitott szájon át jár(ul)hatunk be a mellékhelyiségekbe... A bársonyhuzattal bevont néhány fog pedig sajátos puffként funkcionál. A profil-fekvésű fej-szobában: az arcüregben egy rozoga csontlétra támaszkodik, azon juthatunk föl az átszakadt füljáratba, ahol (a „plafon” alatt) „fél-spirális” zug, egy fészek-szerű

rejtekhely fogad... A belső szemek mint gumi-állagú, nagy relaxációs labdák: némiképpen nyugalmat árasztanak. A két gömb között zenesugárzó csatorna húzódik, ahonnan gondolat által párolog a különféle hanganyag. Az agy (az ágy) most progresszívan táguló preparált zongora (is). – Jelenleg Stockhausen Oktophonie-részletei szűrődnek át hártás hangfalakból, s különféle opusokkal keveredve alkotnak sajátos egyveleget: főleg fúgarészletek, oratóriumtöredékek vagy például A. Schnittke Piano Quintet-elemei határozzák meg a jelenlegi kipárolgást... -- "..." -- II -- ... -

Ocskay László képkötéseiben az áttetszően konstruktív elemeket az expresszív lelkület transzformálja s az egymást egyrészt feloldó, máshol pedig támogató motívumok: önjáró szerzetekként élnek tovább. – Ekképpen hagyva nyomokat „kibernetikus” terekben, térképzetekben: szubjektív idő-préceket idézve meg, a szerves és szervesetlen működéseinek bizonyos kereteit is absztrahálva, feszegetve: a „dinamikus rendszerek” vizsgálatának jegyében... „Idézőjelekben” időzik a „mindenütt jelenlét”, az „omniprezenziából” fakadó szédülés... Egzaltált

elméletek, speciális attribútumok, kritikai analízisek: át-írás, formázás, át-látás, megérkezés... További (belső-távlati) építkezés...

Doky legújabb munkái között kalligrafikus „kódok”, rejtjelek is rezegnek, ám ezen rezignációk egyáltalán nem rokoníthatóak például Mirónak és társainak játékosan rajzos vagy kalligráf jelképekkel teli szürrealizmusával, de a kínai ideogrammákhoz, az ősi, konkrét, kötött – és egyben költői írásjelekhez sem társíthatóak...

Mindinkább individualista „influenzáknak” nevezném őket. (Miképpen több alkotását is, a rengeteg közül kiemelve.)

A „jelen” (megoldásokat nélkülöző) romjai mögött potenciális jelenségek élnek. Szövevényesen, archetípussal teli, „valóság” előtti dimenziókból sarjadva: át-tételesen, lankadatlanul és módszeresen... Az ősi labirintusból, a mitológiai utalásoktól sem teljesen mentes agytekervények útvesztőiből: a művész elsősorban nem megmenekülni akar, mindinkább felderíteni szeretné azt, újraalkotni – és továbbgondolni...

NAGY ZOPÁN

